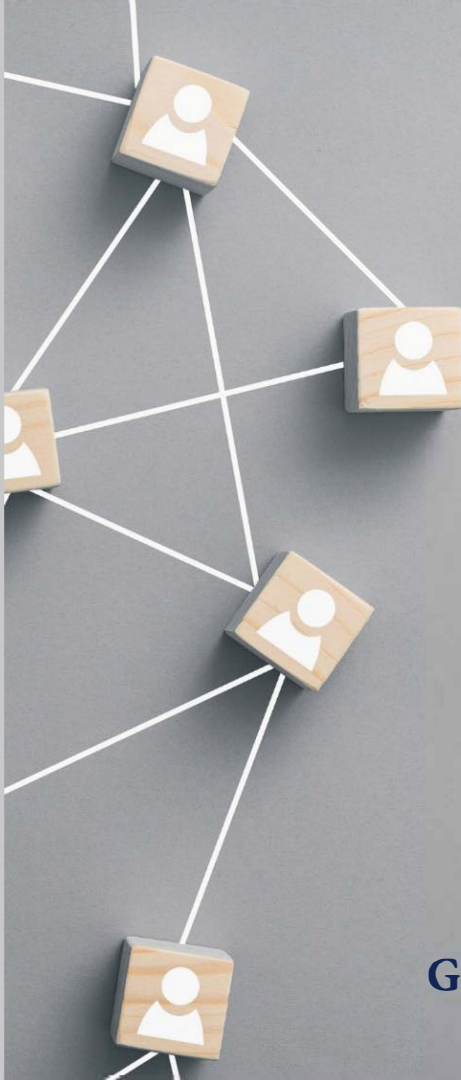

Webinar - Aspecte juridice în activitatea organizațiilor neguvernamentale

Joi, 2 aprilie 2026
ora 18:00 (Zoom)

*CIVIC-LIT – O societate civilă mai puternică pentru protejarea
drepturilor fundamentale și a spațiului civic*

G | M | F

Transatlantic
Foundation

Co-funded by
the European Union

A low-angle, upward-looking photograph of a grand classical building facade. The image features several tall, fluted columns supporting a series of large, ornate arches. The architecture is highly detailed with decorative moldings and carvings. The lighting is bright, casting shadows that emphasize the three-dimensional quality of the stonework. A semi-transparent beige rectangular box is centered over the middle of the image, containing the title text.

Incursiune în lumea ONG-urilor
Aspecte juridice și bune practici

Cadrul legal relevant privind activitatea asociațiilor și fundațiile în România

- OG nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile;
- Legea nr. 32/1994 privind sponsorizarea;
- Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România;
- Codul fiscal și alte reglementări specifice;
- Codul Civil;
- Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

Cadrul juridic al ONG -urilor – OG nr. 26/2000

Reglementarea principală în materia asociațiilor și fundațiilor este **Ordonanța Guvernului nr. 26/2000** . Aceasta stabilește:

- modul de constituire al ONG-urilor;
- organele de conducere;
- drepturile și obligațiile membrilor;
- regimul patrimoniului;
- procedura de modificare a statutului;
- precum și cazurile de dizolvare.

Din punct de vedere juridic, o asociație este o **persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial** , creată de minimum trei persoane pentru realizarea unui scop comun. Este important de înțeles că **statutul ONG -ului are rolul unui adevărat „act constituțional” al organizației** , pentru că el stabilește:

- modul de funcționare;
- procedurile de luare a deciziilor;
- responsabilitățile membrilor.

Organele de conducere

În cazul asociațiilor, OG 26/2000 prevede două organe principale:

Adunarea Generală
Consiliul Director

la care se adaugă **Cenzorul sau comisia de cenzori**

Adunarea Generală și Consiliul Director sunt structuri cu roluri diferite, iar o confuzie între atribuțiile lor poate genera disfuncționalități în administrarea organizației.

Adunarea Generală

Adunarea Generală este **organul suprem de conducere** al asociației.

Ea este formată din **totalitatea membrilor asociați** și are rolul de a lua deciziile fundamentale.

Printre atribuțiile sale se numără:

- stabilirea obiectivelor generale și direcțiilor strategice ale organizației;
- modificarea statutului ;
- alegerea și revocarea membrilor Consiliului Director ;
- aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil ;
- dizolvarea și lichidarea asociației.

Adunarea generală se întrunește cel puțin o dată pe an. Adunarea Generală funcționează prin **hotărâri adoptate cu votul membrilor** , iar aceste hotărâri trebuie consemnate în procese-verbale. Hotărârile luate de adunarea generală sunt **obligatorii** chiar și pentru membrii asociați care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotriva.

Consiliul Director

Consiliul Director este **organul executiv** al organizației. El asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale.

Printre atribuțiile Consiliului Director se regăsesc:

- prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectul programelor asociației;
- încheie acte juridice în numele și pe seama asociației;
- aprobă organigrama și politica de personal ale asociației, dacă prin statut nu se prevede altfel;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Cenzorul

Statutul poate prevedea numirea unui cenzor sau a unei comisii de cenzori. Dacă numărul asociaților este **mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie**. Aceasta poate fi o persoană din afara asociației. Asociațiile au obligația de a păstra cel puțin 5 ani registrele tranzacțiilor efectuate.

Legislație fiscală – aspecte generale

Bilanțul contabil – situațiile anuale + anexele de la bilanț
- se depune anual în termen de 120 de zile de la încheierea exercițiului financiar;

Formularul 101 – **impozit pe profit** - se depune **anual**, este obligatoriu chiar și fără impozit de plată – Termen – 25 iunie pentru anul precedent.

În cazul salariaților (Contracte de muncă):

Formularul 112 – lunar, pentru salarii, contribuții sociale și impozit pe venit – până pe data de 25 a lunii următoare

Dacă ONG-ul plătește persoane fizice

Situația 1: *persoane neînregistrate fiscal* - **Formularul 100** (se depune lunar până pe data de 25 a lunii următoare) și **Formularul 205** (se depune anual)

Situația 2: *PFA / profesii liberale* - Nu există obligații pentru ONG. Obligațiile revin persoanei fizice.

Legislație fiscală – aspecte generale

Pentru sponsorizări deductibile - Formularul 163

- înscriere în Registrul entităților eligibile;

În cazul **societăților** care acordă sponsorizări deductibile (maxim 20% din impozitul pe profit), acestea depun:

Declarația 107, în cazul care compania acordă sponsorizarea și deduce din taxele datorate chiar în timpul anului;

Declarația 177 pentru solicitarea ca ANAF să opereze redirecționarea, după încheierea exercițiului financiar.

5. Regimul activităților economice

VARGAN & VARGAN

Art. 47 - Asociațiile, fundațiile și federațiile pot înființa societăți comerciale. Dividendele obținute de asociații, fundații și federații din activitățile acestor societăți comerciale, dacă nu se reinvestesc în aceleași societăți comerciale, se folosesc în mod obligatoriu pentru realizarea scopului asociației, fundației sau federației.

Art. 48 - Asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice.

OG nr. 26/2000 + art. 15 alin. (3) Cod fiscal

Regim fiscal: venituri neimpozabile până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale neimpozabile din acel an.

Ce depășește aceste limite devine impozabil (impozit pe profit).

Declarația privind beneficiarii reali

Un alt element important îl reprezintă **declarația privind beneficiarii reali**.

În cazul ONG-urilor, beneficiarii reali sunt, în mod obișnuit:

- membrii **Consiliului Director** ;
- persoanele care exercită controlul sau influența decisivă asupra organizației.

Declarația trebuie depusă:

- **la constituirea organizației** ;
- **ori de câte ori intervine o modificare** privind beneficiarii reali.

Activități care implică minori

Pentru multe ONG-uri, lucrul cu minorii este o componentă centrală a activității: proiecte educaționale, culturale, sportive sau sociale.

Consimțământul părinților

În general, participarea minorilor la activități organizate de ONG-uri trebuie să se bazeze pe **acordul părinților sau al reprezentantului legal** .

Acest acord este necesar în special pentru activități recreative, deplasări sau excursii, fotografierea sau filmarea minorilor.

Voluntariatul minorilor

Legea voluntariatului permite implicarea minorilor în activități de voluntariat, însă cu anumite condiții. (*voluntarul este orice persoană fizică, [...], care a dobândit capacitate de muncă potrivit legislației în domeniul muncii și desfășoară activități de voluntariat*)

Minorii cu vârsta sub 15 ani nu pot încheia legal contract de voluntariat nici cu acordul părinților.

Minorii care au împlinit 15 ani pot face voluntariat doar cu acordul părinților/reprezentantului legal.

Organizațiile care nu respectă anumite prevederi legale privind lucrul cu minori pot fi sancționate cu amenzi între 10.000 și 20.000 lei (e.g. încheierea unui contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă, încheierea unui contract de voluntariat care nu conține clauzele obligatorii, în situația în care nu se ține evidența voluntarilor, a duratei și a tipului activităților desfășurate și evaluării acestora)

GDPR pentru ONG-uri

ONG-urile sunt operatori de date cu caracter personal

Prelucrarea datelor trebuie să respecte principii de bază: legalitate, transparență, scop determinat, minimizarea datelor (nu colectezi „în plus”), limitarea stocării (nu păstrezi la nesfârșit), securitate și confidențialitate

Nu totul se bazează pe consimțământ:

voluntari → relație contractuală. Trebuie identificat pentru fiecare flux de date dacă prelucrarea este necesară pentru un cadru contractual ori pentru o obligație legală, sau dacă ai nevoie de consimțământ separat pentru anumite operațiuni, cum ar fi comunicările de tip marketing ori publicarea de materiale promoționale.

newsletter → consimțământ obligatoriu. Pentru newsletter și alte comunicări comerciale, standardul este mai strict. ANSPDCP a reținut în practică transmiterea de mesaje comerciale nesolicitate și a sancționat operatori care nu au făcut dovada unui consimțământ prealabil expres pentru e-mailuri comerciale; în aceeași logică, autoritatea a arătat că mecanismul de dezabonare trebuie să existe și să funcționeze efectiv.

Formulare pentru voluntari și membri

- **colectează doar datele necesare:** Adună strict datele personale relevante pentru scopul activității. Evită păstrarea datelor „pentru orice eventualitate”.
- **informare GDPR clară:** Include în formulare informații transparente, concise și accesibile privind drepturile persoanelor, temeiurile prelucrării și scopurile colectării datelor.

Newslettere

- **consimțământ explicit:** Înainte de a trimite comunicări comerciale sau informaționale prin email, obține consimțământul expres prealabil al persoanei.
- **opțiune clară de dezabonare:** Oferă o metodă simplă, gratuită și permanentă pentru retragerea consimțământului (dezabonare).

Poze și promovare

- **acord scris:** Pentru folosirea imaginilor în materiale promoționale/promoționale, colectează consimțământul scris al persoanei/reprezentanților legali.

Stocare și securitate

Stabilește termene clare de păstrare a datelor : Nu păstra datele personale mai mult decât este necesar pentru scopurile declarate ; de exemplu: 30 de zile pentru imaginile video de supraveghere, cu excepții justificate .

Acces limitat la date: Restricționează accesul la datele cu caracter personal doar la persoanele autorizate și care au nevoie efectivă de ele în activitatea lor .

Măsuri tehnice și organizatorice adecvate: Pseudonimizare, criptare, controale regulate și politici interne pentru prevenirea pierderii, accesului neautorizat sau divulgării datelor.

Situații juridice problematice în activitatea ONG -urilor

1. Statut redactat superficial

Multe ONG-uri funcționează pe baza unui statut redactat la înființare, care nu mai corespunde activității reale a organizației.

Probleme frecvente:

- proceduri neclare de luare a deciziilor sau de convocare a membrilor;
- atribuții insuficient definite ale Consiliului Director;

Un statut neadaptat poate genera **blocaje decizionale sau conflicte interne** .

2. Lipsa documentării deciziilor interne

Adesea, deciziile sunt luate informal, fără:

- procese-verbale;
- hotărâri ale Adunării Generale;
- hotărâri ale Consiliului Director.

În lipsa acestor documente pot apărea probleme la: controale fiscale, finanțări, litigii.

3. Lipsa regulilor pentru activitățile cu minori

Multe ONG-uri organizează activități cu minori fără:

- acordul scris al părinților;
- proceduri interne de siguranță pentru activitățile desfășurate;
- reguli privind fotografierea sau filmarea.

Acest lucru poate crea **riscuri juridice**.

4. Neactualizarea datelor organizației

Membrii ONG-urilor omit frecvent să actualizeze:

- componența Consiliului Director;
- sediul organizației;

Modificările trebuie înscrise în **Registrul asociațiilor și fundațiilor** , altfel pot apărea dificultăți în relațiile cu: eventuale finanțări, bănci, autorități.

Fundația – organe de conducere și patrimoniu inițial

În cazul fundațiilor, reglementate de O.G. nr. 26/2000, structura organizatorică diferă de cea a asociațiilor.

Organe de conducere

Fundația nu are **Adunare Generală**.

Organul principal de conducere este **Consiliul Director**, care:

- stabilirea strategiei generale și a programelor fundației;
 - alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori;
 - încheierea de acte juridice, în numele și pe seama fundației;
 - aprobarea și executarea bugetului de venituri și cheltuieli;
 - aprobarea organigramei și a strategiei de personal ale fundației;
 - modificarea statutului fundației;
- În multe cazuri, fondatorul sau fondatorii au un rol determinant în stabilirea modului de funcționare și în desemnarea membrilor Consiliului Director, potrivit statutului.

Patrimoniul inițial

Un element definitoriu pentru fundație este **patrimoniul inițial semnificativ**. Legea impune un patrimoniu inițial de **cel puțin 10 de ori salariul minim brut pe economie**.

CONCLUZII ȘI BUNE PRACTICI

- **Respectarea cadrului juridic nu este o formalitate** , ci o condiție esențială pentru credibilitatea și funcționarea eficientă a unui ONG.
- **Statutul trebuie revizuit periodic** , astfel încât să reflecte activitatea reală a organizației și să ofere proceduri clare de luare a deciziilor.
- **Deciziile importante trebuie documentate** prin hotărâri ale Adunării Generale sau ale Consiliului Director și prin procese-verbale corespunzătoare.
- **Activitățile care implică minori sau prelucrarea de date cu caracter personal** necesită reguli interne clare și respectarea legislației incidente.

Vă mulțumim!

VARGAN & VARGAN

SOCIETATE CIVILĂ DE AVOCAȚI

0330 104 444 | office@vargan.ro
Str. Mihai Viteazul 26A, *Suceava*
Str. Barbu Văcărescu 313-315, etaj 7,
București

VARGAN.RO